

Drony za pociski: Kijów wobec wojny na Bliskim Wschodzie

Kacper Sienicki

Wobec amerykańsko-izraelskiego ataku na Iran oraz wymierzonych w państwa regionu akcji odwetowych Teheranu Kijów jednoznacznie wsparł USA. Uzasadnił to wrogimi działaniami irańskiego reżimu wobec Ukrainy w czasie rosyjskiej inwazji, podkreślił również kluczową rolę Waszyngtonu w tzw. procesie pokojowym i we wspieraniu ukraińskich zdolności obronnych.

Prezydent Wołodymyr Zełenski wyraził solidarność z zaatakowanymi przez Iran i przeprowadził rozmowy telefoniczne z przywódcami Kataru, Zjednoczonych Emiratów Arabskich, Arabii Saudyjskiej, Jordanii, Bahrajnu oraz Kuwejt. Kijów zaoferował udzielenie pomocy USA oraz państwom regionu w obronie przed irańskimi bezzałogowcami poprzez wykorzystanie ukraińskiego doświadczenia w ich zwalczaniu oraz zadeklarował gotowość do przekazania dronów przechwytyjących w zamian za deficytowe rakiety do systemów obrony powietrznej Patriot, niezbędne do zestrzeliwania rosyjskich pocisków balistycznych. Zełenski poinformował o wysłaniu na Bliski Wschód pierwszej grupy ukraińskich ekspertów i wojskowych wraz z dronami przechwytyjącymi do wsparcia działań obronnych w amerykańskich bazach wojskowych w Jordanii.

Wojnę na Bliskim Wschodzie postrzega się na Ukrainie przede wszystkim jako źródło ryzyk, ale także otwierających się możliwości. Pierwsze wynikają z destabilizacji dostaw pocisków do systemów obrony powietrznej oraz skoku cen i popytu na rosyjskie surowce energetyczne. Drugie polegają na wzroście znaczenia ukraińskich technologii antydronowych i opcji ich wymiany na deficytowe zasoby obronne.

Komentarz

- **Obecne osłabienie irańskiego reżimu to scenariusz pożądany z perspektywy Kijowa.** Teheran przekazał Moskwie szeroki asortyment uzbrojenia, w tym m.in. drony Shahed i technologie ich produkcji, w wyniku czego od początku agresji Rosja mogła użyć przeciwko Ukrainie ponad 57 tys. bezzałogowców tego typu. Jeszcze w maju 2023 r. Ukraina nałożyła na Iran sankcje na okres 50 lat, obejmujące zakaz handlu, tranzytu towarów, lotów, operacji finansowych oraz przekazywania technologii i praw własności intelektualnej. Podkreślając międzynarodowy charakter zagrożeń wynikających z rosyjsko-irańskiej współpracy militarnej i wywiadowczej (Moskwa ma dostarczać Iranowi dane rozpoznania satelitarnego) oraz wskazując na wykorzystanie przez Teheran wyprodukowanego w Rosji uzbrojenia i komponentów do ataku na państwa regionu, Kijów dąży do wykazania USA i bliskowschodnim partnerom zagrożeń ze strony Moskwy i konieczności wspólnego przeciwdziałania im, m.in. poprzez zacieśnianie sankcji.

Jednocześnie stara się stworzyć wrażenie braku aktywnych działań rosyjskich w obronie Teheranu przed atakami USA i Izraela, podobnie jak wcześniej wobec reżimów Baszara al-Asada w Syrii i Nicolása Maduro w Wenezueli, co ma podważyć wiarygodność Rosji wobec sojuszników.

- **Długotrwały konflikt wokół Iranu generuje poważne ryzyka dla potencjału obronnego Ukrainy.** Władze obawiają się wzrostu konkurencji o ograniczone zasoby pocisków do systemów obrony powietrznej Patriot (PAC-2 i PAC-3), które w przypadku przedłużającej się operacji amerykańskiej mogłyby zostać przekierowane – kosztem dostaw dla Ukrainy – do ochrony celów na Bliskim Wschodzie, a przede wszystkim w Izraelu. Dodatkowym ryzykiem jest wzrost cen i możliwe zwiększenie roli rosyjskich surowców energetycznych (USA już poluzowały sankcje na import tamtejszej ropy) w konsekwencji blokady cieśniny Ormuz przez Iran (zob. [Wstrzymanie eksportu LNG z Kataru – widmo kolejnego kryzysu gazowego](#)), co mogłoby poprawić sytuację finansową Moskwy i umożliwić jej utrzymanie wysokiej intensywności działań na froncie ukraińskim. Przedłużająca się wojna na Bliskim Wschodzie będzie też coraz bardziej odwracać uwagę Waszyngtonu od uregulowania konfliktu zbrojnego na Ukrainie.
- **Eskalację wokół Iranu Kijów stara się wykorzystać do promowania własnych rozwiązań antydronowych.** Swoje doświadczenie w zwalczaniu rosyjskich i irańskich bezzałogowców traktuje jako kartę przetargową, proponując państwom regionu know-how, w tym przede wszystkim drony przechwytyjące, w zamian za deficytowe zasoby obronne, zwłaszcza pociski do systemów Patriot. Oferta Ukrainy w tym zakresie – przygotowana w odpowiedzi na prośbę USA i obejmująca wysłanie specjalistów do wsparcia obrony przeciwlotniczej państw ostrzeliwanych przez Iran – to dla niej narzędzie wzmocnienia współpracy z Waszyngtonem i zademonstrowania własnej przydatności. Jednocześnie Kijów chce wykorzystać wojnę na Bliskim Wschodzie jako impuls do mobilizacji Europy do zacieśnienia współpracy obronnej – z jak najszerszym zastosowaniem ukraińskich rozwiązań.